

стъпънъ на урожая се колебае мѣжду 5 и 6 обхващатъ най-источната часть на Княжеството (морската крайбрѣжна ивица, окръжитѣ Варненскій и Бургаскій) и Крайдунавската равнина, а именно оная часть, която лѣжи мѣжду рѣкитѣ Янтра и Искръ, а на Югъ се простира до линиата Луковитѣ—Ловечъ—Търново (Търновскій, Свищовскій и Плъвенскій окръзи). Най-послѣ, окръжитѣ, въ които срѣдната стъпънъ на урожая недостига 5, принадлежатъ на западната часть на Княжеството (окръжитѣ Видинскій, Ломскій, Вратчанскій, Софийскій, Кюстендилскій, Трънскій и Т.-Пазарджикскій); на сѣвернитѣ склонове на Централнитѣ балкани (Ловченскій и Севлиевскі окръзи) и на долината на р. Тунджа (Сливенскій окръгъ).

Разгледана стъпънъта на урожая по околии и видове храни се оказва, че пшеницата въ 28 околии има срѣдна стъпънъ на урожай голѣма отъ 6; въ 21 околии — мѣжду 5 и 6; въ 24 — мѣжду 4 и 5 и въ 12 околии недостига 4. Околитѣ въ които стъпънъта на урожая надминава 6 сж слѣдуюцитѣ: Кеманларска, Поповска, Разградска, Шуменска, Тутраканска, Аккадънларска, Куртъ-Бунарска, Силистренска, Балчикска, Бѣленска, Руссенска, Балъ-Бунарска, Ески-Джумайска, Ново-Пазарска, Османъ-Пазарска, Прѣславска, Горно-Орѣховска, Паскалевска, Никополска, Т.-Пазарджикска, Овчехлъмска, Карловска, Пловдивска, Сърногорска, Конушка, Чирпанска, Ст.-Загорска и Ново-Загорска. Принадлежацитѣ къмъ четвъртата категория околии, т. е. тия, въ които урожая на пшеницата е билъ най-малкъ, се нарѣждатъ, като захванемъ отъ оная, която има най-голѣма стъпънъ на урожай и отиваме къмъ ония съ по-малка, въ слѣдния рѣдъ: Котленска (3.96), Дупничка (3.82), Брѣзничка (3.78), Искрѣнска (3.76), Троянска (3.76), Царибродска (3.74), Тетевенска (3.72), Трънска (3.53), Самоковска (3.47), Берковска (3.47), Бѣлоградчикска (3.41) и Босилеградска (3.02). Тѣзи околии съставляватъ най-западната часть на Княжеството (самата погранична ивица), а двѣ отъ тѣхъ заематъ сѣвернитѣ прѣддланини на Троянскитѣ и Тетевенскитѣ балкани. По срѣдния урожай отъ рѣжъта първо мѣста държи Кеманларска околия, а послѣдно — пакъ Трънската. Съ по-голѣма стъпънъ на урожай отъ срѣдната за Княжеството има 44 околии, а съ по-малка — 41. Първитѣ се нарѣждатъ по стъпънъта на урожая, така: Кеманларска, Валбунарска, Разградска, Тутраканска, Пловдивска, Овчехлъмска, Поповска, Руссенска, Бѣленска, Паскалевска, Силистренска, Шуменска, Плъвенска, Карловска, Балчикска, Сърногорска, Конушка, Аккадънларска, Ески-Джумайска, Ново-Пазарска, Дрѣновска, Ст.-Загорска, Горно-Орѣховска, Т.-Пазарджикска, Чирпанска, Никополска, Луковитска, Ново-Селска (Варненско), Ново-Загорска, Варненска, Бургаска, Видинска, Борисовградска, Казанлъшка, Бѣлослатинска, Ловченска, Османъ-Пазарска, Орѣховска, Свищовска, Кесаровска, Ново-Селска (Софийско), Хасковска, Сейменска и Прѣславска. Въ 27 отъ изброенитѣ околии (включително и Луковитска) стъпънъта на урожая надминава 6, а въ другитѣ 17 се колебае мѣжду 5.30 и 6. Колкото се отнася до производството на царвицата, околитѣ се нарѣждатъ почти така, както по отношение производството на пшеницата и рѣжъта, т. е. най-слаба е стъпънъта на урожая въ околитѣ, които заематъ западната крайгранична ивица на Княжеството и склоноветѣ на Балкана и Родопитѣ, а най-голѣма — въ околитѣ, които се нарѣждатъ по долината на р. Марица и тѣзи принадлежащи на Делиормавската възвишенность и Крайдунавската равнина.